

With funding from

 Austrian
Development
Cooperation

REZERVAȚIA BIOSFEREI PRUTUL DE JOS

beneficiile ariei
naturale protejate,
conservarea și
protecția mediului
din zonă

REZERVAȚIA BIOSFEREI

PRUTUL DE JOS

beneficiile ariei naturale protejate, conservarea
și protecția mediului din zonă

Această broșură a fost realizată în cadrul proiectului *Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”*, finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) cu fonduri ale Cooperării Austriece pentru Dezvoltare (ADC) și implementat de către A.O. EcoContact în parteneriat cu A.O. Centrul de Consultanță Ecologică (CCE) Cahul.

Opiniile exprimate în această lucrare aparțin autorilor și nu angajează responsabilitatea finanțatorului.

Unele materiale foto utilizate în acest ghid au fost preluate de pe platformele online deschise publicului larg.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din RM

Rezervația Biosferei Prutul de Jos: beneficiile ariei naturale protejate, conservarea și protecția mediului din zonă / EcoContact [et al.]. – Chișinău: S. n., 2023 (Bons Offices). – 23 p.: fot.

Apare cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare (ADA). – [200] ex.

ISBN 978-9975-81-112-5.

502.4+504.4.06

R 49

Tipar: Bons Offices

A.O. EcoContact, mun. Chișinău, MD 2012,
str. Vlaicu Pârcălab 27/1.

Tel. (+373 22) 99 61 62

www.ecocontact.md

Cuprins

Ce reprezintă Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”?	6
Ce reprezintă Rezervațiile Biosferei desemnate conform Programului MaB UNESCO?	7
Cum sunt desemnate Rezervațiile Biosferei UNESCO?	8
Cum este distribuit pe zone teritoriul Rezervației Biosferei „Prutul de Jos”?	11
Putem practica agricultura în RBPJ?	13
De ce este important să luptăm împotriva braconajului?	13
Este permis pescuitul în RBPJ?	16
Cum sunt reglementate terenurile destinate pășunilor pentru animale?	16
Se permite colectarea plantelor?	17
Gestionarea deșeurilor	17
Ce este interzis în RBPJ?	18
De ce trebuie să protejăm zonele naturale locale?	19
Reguli de conduită în ariile naturale protejate	20

Ce reprezintă Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”?

Rezervația biosferei „Prutul de Jos” (RBPJ) constituie un adevărat muzeu al biodiversității, de importanță considerabilă pentru patrimoniul natural universal.

Acest capital natural a fost creat cu scopul de conservare a elementelor și formațiunilor fizico-geografice, protecția speciilor de floră și faună și a habitatelor acestora, efectuarea cercetărilor în sistemul monitoringului global, armonizarea peisajelor geografice și folosirea lor durabilă în scopuri științifice, culturale, turistice, instructive și educaționale.

RBPJ a fost înființată în 2018 – prima de acest fel în Republica Moldova și una dintre cele 700 de rezervații similare ale Rețelei Mondiale de Rezervații ale Biosferei UNESCO. Suprafața totală a rezervației este de 14.771,1 ha, iar sediul acesteia se află pe adresa: str. Unirii 40, satul Slobozia Mare, raionul Cahul, MD 5320, Republica Moldova. RBPJ cuprinde nouă localități din raionul Cahul: Crihana Veche, Manta, Vadul lui Isac, Colibași, Brînza, Văleni, Slobozia Mare, Cășlița-Prut și satul Giurgiulești.

Zona RBPJ cuprinde inclusiv lacurile Belev și Manta - ecosisteme unice, descrise ca fiind ultimele lunci naturale din regiunea Dunării de Jos. De asemenea, această regiune are zone bogate în biodiversitate, care adăpostesc în habitatele lor diverse specii de mare valoare conservativă, numeroase plante rare, amenințate, vulnerabile. Dintre toate speciile amenințate cu dispariția, 118 sunt deosebit de vulnerabile la schimbările climatice. Acestea includ 27 de specii de plante, 16 specii de mamifere, 34 de specii de păsări, 9 specii de amfibieni, 7 specii de reptile, 9 specii de pești, 9 specii de insecte și 7 specii de moluște.

Ce reprezintă Rezervațiile Biosferei desemnate conform Programului MaB UNESCO?

Rezervațiile Biosferei sunt situri desemnate de țări și recunoscute prin Programul MaB UNESCO (Programul Om și Biosferă), pentru promovarea dezvoltării durabile bazate pe eforturile comunităților locale și pe argumente științifice bine fundamentate.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Man and
the Biosphere
Programme

Fiind zone care caută să înapace conservarea diversității biologice și culturale cu dezvoltarea economică și socială prin parteneriatele dintre oameni și natură, acestea sunt ideale pentru testarea și demonstrarea unor abordări inovative de dezvoltare durabilă de la nivel local la scară internațională.

Cum sunt desemnate Rezervațiile Biosferei UNESCO?

Rezervațiile UNESCO sunt desemnate de către Stat prin Comitetul Național UNESCO, Programul Om și Biosferă. Acestea se fondează în baza deciziei Parlamentului Republicii Moldova, la propunerea Guvernului.

Ariile desemnate drept Rezervații ale Biosferei trebuie:

- ▶ să cuprindă un mozaic de sisteme ecologice reprezentative pentru regiunile biogeografice principale, inclusiv o ierarhizare a intervențiilor umane;
- ▶ să aibă o importanță semnificativă pentru conservarea diversității biologice;
- ▶ să ofere oportunitatea de a explora și demonstra abordări de dezvoltare durabilă la scară regională;
- ▶ să își propună să devină zone de excelență, să exploreze și să demonstreze abordări de conservare și dezvoltare durabilă la scară regională.

- ▶ să aibă o mărime corespunzătoare pentru a servi la îndeplinirea celor 3 funcții ale rezervațiilor biosferei, având și o zonare corespunzătoare:
  - a. una sau mai multe zone nucleu, constituite legal, dedicate protecției pe termen lung, conform obiectivelor de conservare ale rezervației biosferei, și de mărime suficientă pentru a îndeplini aceste obiective;
  - b. una sau mai multe zone tampon bine evidențiate și împrejurimile sau vecinătățile zonei sau zonelor de protecție strictă, unde sunt permise doar activități compatibile cu obiectivele de conservare;
  - c. o zonă de tranziție exterioară, unde se promovează și dezvoltă practici de management durabil al resurselor .

Cum este distribuit pe zone teritoriul Rezervației Biosferei „Prutul de Jos”?

Teritoriul Rezervației este divizat în trei zone de management, fiecare având un regim corespunzător:

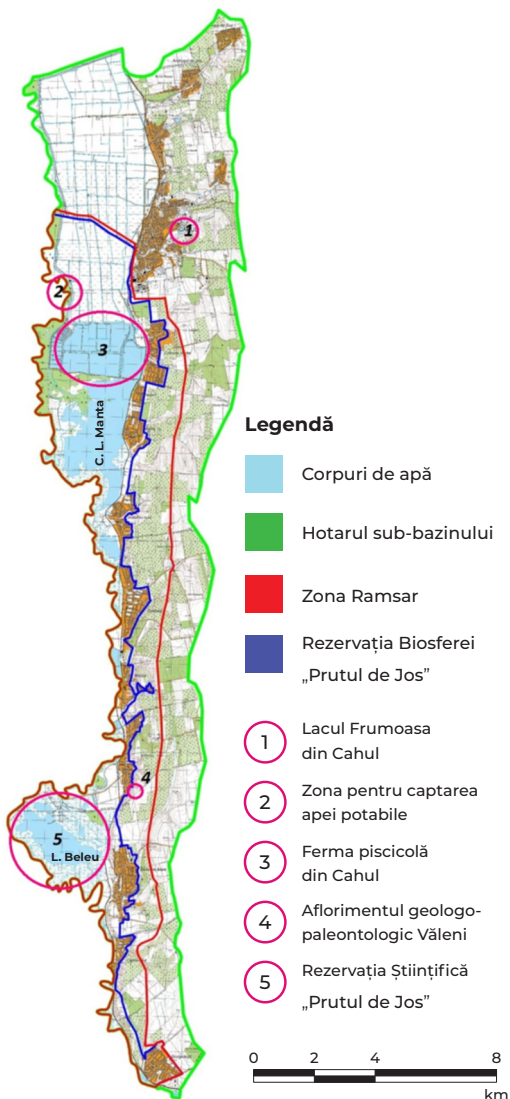
A – Zona nucleu, cu o suprafață totală de 302 ha:

Zona este de protecție integrală, cuprinde arii naturale unice amplasate în afara așezămintelor umane permanente și terenurile fondului forestier, care își păstrează caracterul și influența naturală și servesc ca depozit natural de păstrare a fondului genetic de plante și de animale autohtone.

Are cel mai strict regim de protecție integrală și este destinată exclusiv conservării biodiversității și creării condițiilor naturale de dezvoltare a biocenozelor.

În zonă este interzisă orice activitate economică. Se permite doar efectuarea cercetărilor științifice. De asemenea, se admit: activități de monitorizare, patrulare oficială, de pază și de protecție, precum și vizitare limitată, cu scopul activităților de cercetare științifică.

Nu se permite nicio construcție sau infrastructură permanentă, structurile temporare sunt acceptabile doar pentru desfășurarea cercetării științifice autorizate.

B – Zona tampon, cu o suprafață totală de 1.310 ha:

Zona are un rol de protecție a zonei nucleu, este obiect de studiere și de aplicare a rezultatelor cercetărilor științifice pentru conservarea și dezvoltarea fondului genetic, restabilirea principalelor tipuri de păduri, bălți, lunci, stepe etc.

În zonă se admite:

- ▶ activitatea de regenerare și reconstrucție ecologică;
- ▶ derularea măsurilor de apărare contra incendiilor;
- ▶ pășunatul și strângerea fânului de către salariații Rezervației;
- ▶ construirea locuințelor de serviciu pentru personalul științific al Rezervației;
- ▶ reglementarea numerică a animalelor prin vânătoria de selecție, pentru menținerea echilibrului ecologic (determinarea anuală a cotei suprapopulației de animale sălbatice);
- ▶ aplicarea tăieturilor de igienă, de îngrijire și de regenerare a pădurilor;
- ▶ efectuarea măsurilor de profilaxie veterinară și sanitară;
- ▶ desfășurarea activităților care nu contravin sarcinilor Rezervației, în conformitate cu legislația.

C – Zona de tranziție, cu o suprafață totală de 13.159 ha:

Zona este destinată diminuării impactului antropic din teritoriile adiacente și include terenurile comunelor: Crihana Veche, Manta, Vadul lui Isac, Brînza, Văleni, Slobozia Mare, Cîșlița-Prut și Giurgiulești.

Terenurile din zona de tranziție pot rămâne în posesia deținătorilor, care sunt obligați să respecte regimul stabilit pentru asemenea zone, conform prevederilor legale privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Putem practica agricultura în RBPJ?

În zona - C (de tranzit) sunt permise activitățile tradiționale de folosință a terenurilor asociate cu agricultura, silvicultura, pășunatul și pescuitul, precum și activități economice și/sau tehnologii noi prietenoase mediului, cu respectarea cerințelor legale.

Terenurile din zona de tranziție pot rămâne în posesia deținătorilor, care trebuie să respecte regimul stabilit pentru asemenea zone, conform prevederilor legale.

De ce este important să luptăm împotriva braconajului?

Braconajul este acțiunea ilegală, desfășurată în vederea obținerii acestorași efecte ca și prin acțiunea de vânatoare, dar fără a fi respectate condițiile legale pentru desfășurarea acestora.

Combaterea braconajului este importantă pentru protejarea biodiversității, menținerea echilibrului ecosistemelor, sprijinirea economiilor locale și protecția animalelor.

Protejarea biodiversității: Braconajul poate avea un impact negativ semnificativ asupra populației de animale și poate contribui la declinul speciei-țintă și chiar la extincție. Prin combaterea braconajului, se urmărește protejarea biodiversității și conservarea ecosistemelor naturale.

Menținerea echilibrului ecosistemelor: Braconajul poate distruge echilibrul ecosistemelor prin reducerea numărului de animale și afectarea lanțului trofic. Prin combaterea braconajului, se poate asigura menținerea echilibrului ecosistemelor și a proceselor naturale care au loc în ele.

Protecția animalelor: Braconajul poate implica acte de cruzime asupra animalelor, ceea ce contravine valorilor umanitare și morale. Prin combaterea braconajului, se protejează speciile de animale și se poate promova tratarea lor cu compasiune și respect.

Este permis pescuitul în RBPJ?

Pescuitul este admis în zonele B (tampon) și C (de tranziție). Activitatea poate fi practică în baza permisului pentru pescuitul sportiv, de amatori și de agrement, eliberat de către Agenția de Mediu, cu informarea administrației, prin prezentarea copiei documentelor permise, în termen de 3 zile.

Menționăm, însă, că în zonele tampon și de tranziție este interzis pescuitul în perioadele de prohibiție. De asemenea, se interzice pescuitul sportiv, de amatori și de agrement, dar și pescuitul industrial în zona A (nucleu) a Rezervației și în zona de protecție a frontierei de stat.

Cât despre ambarcațiuni, acestea sunt interzise în zonele nucleu, cu excepția celor care aparțin administrației Rezervației.

Cum sunt reglementate terenurile destinate pășunilor pentru animale?

Pășunatul animalelor domestice, recoltarea ierbii de pe pajști și a stufului de pe alte terenuri situate în Rezervație sunt interzise în zona A (nucleu). În zona B (tampon), această activitate se permite doar în baza autorizației pentru folosința obiectelor regnului vegetal, eliberată de către Agenția de Mediu și coordonată cu administrația Rezervației. În zona C (de tranziție) pășunatul animalelor domestice poate fi exercitat fără a avea acte permise.

Se permite colectarea plantelor?

Pe teritoriul Rezervației, cu excepția zonei A (nucleu) și a terenurilor din zona B (tampon) este permisă colectarea fără autorizație a plantelor medicinale, doar pentru nevoi personale.

Gestionarea deșeurilor

Transportarea și depozitarea deșeurilor se face doar în punctele de colectare de pe teritoriul Rezervației. Este interzisă abandonarea sau scufundarea deșeurilor, inclusiv poluarea apelor și a terenurilor prin deversarea apei uzate și/sau a substanțelor petroliere pe terenurile, în apele de suprafață ori subterane aflate pe teritoriul Rezervației.

Responsabilitatea evacuării deșeurilor menajere provenite din activitatea hotelurilor, a cabanelor și a locurilor de campare, le revine administratorilor acestora, iar locuitorii de pe teritoriul Rezervației poartă responsabilitate pentru gestionarea deșeurilor menajere proprii, în conformitate cu legislația.

Ce este interzis în RBPJ?

- ⊘ Desfășurarea acțiunilor care ar pune în pericol existența complexelor naturale;
- ⊘ organizarea activităților sportive și de agrement în masă, amenajarea rugurilor etc. în afara zonelor prevăzute pentru aceste scopuri;
- ⊘ organizarea rutelor turistice în zona A (nucleu);
- ⊘ traficul și staționarea mijloacelor de transport în afara rutelor și a locurilor de parcare stabilite;
- ⊘ tăierile arbitrare, deteriorarea arborilor, a arbuștilor, incendierea ierbii și a frunzelor, colectarea plantelor medicinale și decorative;
- ⊘ recoltarea și distrugerea ouălor păsărilor sălbatice, distrugerea cuiburilor sau a locurilor de cuibărit;
- ⊘ producerea, prin orice mijloace, de zgomote intense în perimetrele zonelor de cuibărit sau de adăpost ale păsărilor, semnalizate în mod corespunzător;
- ⊘ vandalizarea monumentelor naturale și antropice;
- ⊘ fotografierea sau filmarea în scop comercial, fără actele de reglementare emise de către administrația Rezervației ori cu încălcarea prevederilor acestora;
- ⊘ deteriorarea și distrugerea indicatoarelor turistice;
- ⊘ distrugerea și poluarea mediului natural, aplicarea inscripțiilor și a simbolurilor pe arbori, pietre, edificii, deteriorarea cuiburilor, furnicarelor;
- ⊘ organizarea focurilor de artificii fără actele de reglementare emise de către administrația Rezervației sau cu încălcarea prevederilor acestora;
- ⊘ deteriorarea malurilor naturale sau amenajate, a terenurilor și a vegetației prin deplasarea unor utilaje sau prin efectuarea anumitor lucrări.

De ce trebuie să protejăm zonele naturale locale?

Conservarea complexelor naturale oferă numeroase beneficii practice. De exemplu, zonele naturale conțin materia primă biologică necesară dezvoltării unor produse care ar putea aduce beneficii majore sănătății, diversității și a bunăstării genetice a omului.

Iată câteva argumente concludente care susțin importanța protejării ariilor naturale:

- ▶ Oferă adăposturi sigure pentru plantele și animalele sălbatice.
- ▶ Susțin și consolidează cunoștințele indigene, sistemele de valori și aplicarea acestora în conservarea peisajelor și a practicilor culturale de importanță vitală.
- ▶ Consolidază rezistența la schimbările climatice. Zonele protejate ajută la atenuarea evenimentelor meteorologice extreme, la îmbunătățirea stocării carbonului și oferă spațiu pentru ca plantele și animalele să se adapteze la un climat în schimbare.
- ▶ Mențin ecosistemele funcționale și beneficiile pe care le oferă. Zonele protejate oferă aer și apă curate, soluri sănătoase, alimente și medicamente.
- ▶ Contribuie la îmbunătățirea sănătății generale și a bunăstării prin contactul cu natura. Zonele protejate sunt locuri prețuite pentru întinerirea fizică, mentală și spirituală.
- ▶ Contribuie la diversificarea economiei locale. Zonele protejate ar putea oferi oportunități de angajare și contribui la bugetul anual al Rezervației și al localităților din zonă.
- ▶ Contribuie la consolidarea cunoștințelor, a înțelegerii despre sistemele naturale și a impactului activității umane asupra acestora. Zonele protejate servesc drept repere de mediu pentru monitorizarea sănătății sistemelor naturale și înțelegerea efectelor schimbărilor climatice, a poluării, extracției de resurse, speciilor invazive și alți factori de stres.
- ▶ Oferă oportunități de recreere în aer liber.
- ▶ Contribuie la conservarea fondurilor genetice vitale. Un sistem reprezentativ de arii protejate care ajută la conservarea diverselor fonduri genetice poate menține opțiunile viitoare de cercetare și adaptare în fața schimbărilor de mediu.

Reguli de conduită în ariile naturale protejate

- ▶ Deșeurile vor fi transportate/depozitate de către vizitatori la punctele de colectare special amenajate (containere, pubele, coșuri sau gropi de gunoi).
- ▶ Deșeurile și, mai ales, ambalajele abandonate necorespunzător pe teritoriul siturilor pot fi înghițite de animale, fapt care le pune viața în pericol. Se recomandă verificarea zonei de popas înainte de plecare, astfel încât să ne asigurăm că nu lăsăm în urmă resturi de mâncare sau alte deșeuri.
- ▶ Panourile informative sau de avertizare, indicatoarele, marcasele, stâlpii care le susțin și amenajările tehnice de siguranță au rolul de a ne informa și îndruma. Acestea nu trebuie modificate, deteriorate sau distruse. Alți vizitatori, în lipsa acestor informații, s-ar putea rătăci sau răni.
- ▶ Camparea este permisă numai în locurile special amenajate – marcate cu însemnele specifice, afișate la vedere – în condițiile legii, conform regulilor stabilite de către administratorul zonei de campare. Nu este permisă modificarea siturilor prin improvizarea de noi adăposturi.
- ▶ Sunt strict interzise ruperea, tăierea, distrugerea sau alterarea vegetației. Pentru protejarea biodiversității, vizitatorul nu trebuie să intervină în niciun fel asupra plantelor, arbuștilor sau a copacilor. Vegetația oferă hrană și adăpost multor specii de păsări, amfibieni, reptile și alte animale.
- ▶ Natura trebuie păstrată așa cum este. De aceea, nu vom culege florile, ci vom lua cu noi doar fotografiile.
- ▶ Nu vom captura nicio viețuitoare întâlnită în zone cu protecție strictă și nici nu vom introduce pe teritoriul acestora alte exemplare.
- ▶ Dacă desfășurăm pășunatul în imediata vecinătate a ariilor protejate, vom supraveghea atent turmele aflate la pășunat și câinii de pază care le însoțesc, pentru ca acestea să nu pătrundă în zone nepermise și să distrugă sau să pună în pericol vegetația și fauna.
- ▶ Este strict interzisă hrănirea păsărilor și a animalelor sălbatice. Prin modificarea regimului alimentar și a comportamentului lor natural, nu vom face decât să le punem în pericol sănătatea și viața.
- ▶ Accesul cu mijloace de transport motorizate, în perimetrul

- zonelor de protecție, se face numai cu acordul administratorului, numai pentru activități care nu aduc atingere stării favorabile de conservare a speciilor și a habitatelor, în situații justificate ca benefice sitului.
- ▶ Zgomotul și noxele automobilelor alungă animalele, poluează atmosfera și distrug plantele. De asemenea, spălarea autovehiculelor în apele și pe terenurile din ariile protejate este strict interzisă. O astfel de activitate poluează apa și solul, afectând flora și fauna.
  - ▶ Păstrarea liniștii este deosebit de importantă, în special, în perioadele de împerechere, cuibărit și creștere a puilor. Speriate, păsările își pot abandona cuiburile sau își pot părăsi puii, scăzându-le, astfel, șansele de supraviețuire. În lipsa puilor care să asigure continuitatea generațiilor, speciile ajung în pragul dispariției. Savurați doar sunetele naturii.
  - ▶ Utilizarea focului deschis este strict interzisă. Incendiile distrug flora și pun în pericol viața păsărilor și a celorlalte viețuitoare care fac parte din faună, provocând dezechilibre în natură.
  - ▶ Atunci când observăm activități care dăunează mediului, vom anunța imediat administratorul ariei naturale protejate pe care o vizităm.
  - ▶ Vom merge întotdeauna numai pe traseele turistice, numai în zonele în care ne este permis accesul. Vom rezista tentației de a ne aventura pe alte cărări decât cele deschise accesului public, respectând astfel măsurile gândite pentru protejarea ariilor naturale.
  - ▶ Crearea de noi poteci sau scurtarea potecilor existente trebuie evitate. Potecile marcate indică drumul spre destinație, iar scurtarea acestora poate duce la accidente. Totodată, riscăm să distrugem covorul vegetal sau să deranjăm păsările și animalele.

Chișinău, MD 2012, str. Vlaicu Pîrcălab 27/1
Tel. +373 22 996 162
E-mail: office@ecocontact.md
www.ecocontact.md

Mai multe detalii despre
Rezervația Biosferei „Prutul
de Jos” sunt disponibile pe
www.prutuldejos.md

Suntem activi și pe rețele
de socializare

Această broșură a fost realizată în cadrul proiectului *Consolidarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”,* finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare (ADA) cu fonduri ale Cooperării Austriece pentru Dezvoltare (ADC) și implementat de către A.O. EcoContact în parteneriat cu A.O. Centrul de Consultanță Ecologică (CCE) Cahul.